

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНИЯ КОМИТЕТ НА БЪЛГАРИЯ В СВЕТОВНИЯ ЕНЕРГИЕН СЪВЕТ ПРЕЗ 2023 Г.

Дейността на Националния комитет на България в Световния енергиен през 2023 г. следваше годишната работна програма и актуалните теми в областта на енергетиката.

На 28 март 2023 г. в хотел „Хаят“, гр. София, с подкрепата на АЕЦ Козлодуй ЕАД се проведе конференция на тема „Развитие на ядрената енергетика в България – сценарии, рискове и перспективи“. В рамките на 6 панела бяха обсъдени стратегическите сценарии за развитие на ядрената енергетика в страната, лицензирането на нови ядрени мощности, третирането на радиоактивните отпадъци, гарантирането сигурността на електроенергийната система, както и ролята и значението на човешкия капитал за ядреноенергийния отрасъл.

В събитието взеха участие над 60 енергийни експерти, ядрени специалисти, представители на държавните институции и академичните среди, мениджъри в енергийния сектор и т.н. Обръщение към участниците отправиха служебният заместник-министър на енергетиката Еленко Божков и председателят на Националния членски комитет на САЩ и главен ядрен директор на Изследователския институт за електроенергия (EPRI) Нийл Уилмсхърст. В своето изказване тогавашният служебен заместник-министър представи намеренията на държавата за изграждането на 7-ми и 8-ми блок на АЕЦ „Козлодуй“, както и изграждането на два енергоблока на площадката на АЕЦ Белене. От своя страна в специално видео обръщение за събитието, председателят на Националния членски комитет на САЩ и главен ядрен директор на Изследователския институт за електроенергия (EPRI) Нийл Уилмсхърст обърна внимание върху ползите от развитието на ядрената енергетиката за обществата в енергиен, икономически и екологичен план.

В първия панел „Ядрена енергетика – перспективи и нови технологии“ изпълнителният директор на Уестингхаус България Иван Пиронков сподели, че България може да бъде първата страна в Европа, която да пусне реактор AP1000 и 2032 г. е реалистичният срок подобен тип реактор да заработи на площадката на АЕЦ „Козлодуй“. Анализът от страна на председателя на Булатом Богомил Манчев постави фокус върху значението на новите технологии за развитието на ядрената енергетика, както и върху

подготовката на високо квалифицирани кадри за работа по изграждането и експлоатацията на новите ядрени мощности.

Темата на втория панел „Значение на ядрените мощности за електроенергийната система на България“ предостави възможност на присъстващите да чуят експертния анализ на Електроенергийния системен оператор (ЕСО) за състоянието на електроенергийната система и необходимостта от нови мощности за гарантиране на енергийната сигурност на страната. В изказването си изпълнителният директор на ЕСО ЕАД Ангелин Цачев акцентира върху ключовото значение на ядрената енергия за осигуряване адекватността на електроенергийната система при намаляване на зависимостта от изкопаеми горива. В допълнение на своето изказване, той даде да се разбере, че ЕСО има разработени сценарии за развитие на електропреносната мрежа за присъединяване на планираните за изграждане нови ядрени мощности на площадките на АЕЦ „Белене“ и АЕЦ „Козлодуй“.

В третия панел Георги Игнатов, ръководител управление "Общостанционни съоръжения", дирекция „Производство“ в АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД, представи на присъстващите визията на атомната централа за продължаване срока на експлоатация на блокове 5 и 6, както и предприетите до момента действия.

По време на форума презентации и доклади бяха представени още от заместник-председателя на Агенцията за ядрено регулиране инж. Борис Станимиров, заместник-изпълнителния директор на Държавното предприятие „Радиоактивни отпадъци“ Георги Разложки и представителя на НКБСЕС Димитър Стоянов.

Сред гостите на събитието бяха председателят на КЕВР Иван Иванов, председателят на Българската независима енергийна борса Константин Константинов, председателят на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ Диян Червенкондев, ректорът на Университета за национално и световно стопанство проф. Димитър Димитров, ректорът на Минно-геоложкия университет проф. Ивайло Копрев, както и представители на Технически университет – София, Физическия факултет към Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика към БАН, Българския енергиен холдинг, Националната електрическа компания, Уорли, Американската търговска камара в България, Българската стопанска камара, Индустриалния клъстер Електромобили, различни енергийни компании, енергийни експерти и др. Събитието предизвика и сериозен медиен интерес от страна на много от специализираните медии в енергийния сектор.

През месец април 2024 г. се установи сътрудничество с Японския индустриален атомен форум (Japan Industrial Atomic Forum – JAIF). В него бе изложена идеята за провеждане на съвместни инициативи като организация на конференция в България, посветена на развитието на ядрената енергетика,

иновативните ядрени технологии и управлението на човешките ресурси в ядреноенергийния отрасъл. В началото на 2024 г. представители на JAIF приеха поканата на НКБСЕС да участват в 3-та Международна ядрена конференция на тема „Възможностите на ядрените технологии за декарбонизация на енергетиката в Европа – технологии, проекти, услуги“ – събитие, организирано от Българския енергиен и минен форум съвместно с Националния комитет на България в Световния енергиен съвет и „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД.

За периода май-юни 2023 г. бяха проведени редица срещи с ръководството на Световния енергиен съвет, и по-конкретно с г-н Шоерд Амерлаан, регионален мениджър на СЕС за Европа. Въпросите, които бяха обсъдени, включваха инициативите на СЕС, свързани с програмите Energy Trilemma и Humanising Energy, организацията на представители, които ще присъстват на Световния енергиен конгрес през 2024 г. в Ротердам, Нидерландия, както и възможностите на НКБСЕС за активно участие в други инициативи на СЕС. Във връзка с предстоящия Световен енергиен конгрес бяха изпратени предложения за номиниране на участници към всички заинтересовани членове на НКБСЕС, като им бяха представени възможностите за ранна регистрация и възползване от отстъпки при заплащането на таксата за правоучастие.

НКБСЕС участва в множество дейности на СЕС, свързани с World Energy Pulse Survey, като резултатите от мащабното анкетно проучване бяха представени в началото на м. юни 2023 г. и са достъпни на официалния сайт на СЕС. Наред с това, съобразявайки се с възможностите, бе взето участие в различни инициативи на СЕС, и по-конкретно - Communications Deep-Dive и World Energy Café Europe, където бяха обсъдени множество възможности между регионалните комитети на СЕС, свързани с развитието на организациите, подобряването на комуникацията помежду им, популяризирането на инициативите, свързани с енергийния преход, възможностите за подкрепа от страна на СЕС за регионалните инициативи на НКБСЕС и т.н.

В средата на месец юни 2023 г. Националният комитет на България в Световния енергиен съвет в лицето на председателя на Сдружението бе част от българската делегация, която посети Съединените американски щати. Акцент по време на срещите и разговорите бе поставен върху иновациите в енергийния сектор и значението на новите ядрени електроенергийни технологии. Проведени бяха срещи и дискусии с U.S. Department of Commerce, U.S. Department of State и U.S. Department of Energy, както и посещение на ядрената централа Вогъл.

В началото на м. ноември 2023 г. Националният комитет на България в Световния енергиен съвет бе представен в годишната конференция на Българското ядрено дружество, която се проведе в периода 8-11 ноември 2023 г. във Велико Търново под надслов "Ядрена енергия за хората". Основните теми, които бяха широко дискутирани на конференцията, бяха свързани с внедряването на новите ядрени

технологии, мястото и значението на малките модулни реактори като перспективна технология, възможностите за ядрената енергетика в условията на динамична геополитическа среда, кадровата политика и кадровото осигуряване на ядрените централи, както и неелектрическите приложения на ядрената енергия. В хода на конференцията бяха засегнати въпросите, свързани със стратегическото енергийно планиране на национално и европейско равнище. Особено внимание бе обърнато на кадровото осигуряване на ядрената енергетика в България, като бяха открити предизвикателствата, произтичащи от смяната на поколенията в ядрената индустрия и необходимостта от осигуряване на нови кадри с помощта на българските университети. В традиционната международна конференция на БЯД участваха представители на почти всички заинтересовани страни като АЕЦ „Козлодуй“, Държавното предприятие „Радиоактивни отпадъци“, Институтът за ядрени изследвания и ядрена енергетика при БАН, Агенцията за ядрено регулиране, членове на академичната общност, водещи експерти от Румъния, Чехия, Канада и др.

В рамките на годината НКБСЕС използва своите комуникационни канали, за да насърчи включването в обществените обсъждания, организирани от държавните институции, по отношение стратегически документи и промени в законовата и подзаконовата нормативна рамка.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Управителният съвет на Националния комитет на България в Световния енергиен съвет предлага през 2024 година дейността на сдружението да продължи в следните направления:

- ⇒ Защита на политиката за дългосрочно устойчиво развитие на българския енергиен сектор.
- ⇒ Привличане на нови членове.
- ⇒ Продължаване процеса по създаване на Младежка секция и нейното популяризиране.
- ⇒ Активно участие в изследванията на WE.
- ⇒ Популяризиране дейността на Националния комитет на България в WEC.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ